

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg og deres stedfortrædere
Bilag 1
Journalnummer 400.C.2-0
Kontor EUK
22. december 2005

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Økonomi- og Erhvervsministeriets grundnotat vedrørende Kommissionens meddelelse om gennemførelse af Fællesskabets Lissabon-program: En strategi til forenkling af de lovgivningsmæssige rammer, KOM(2005) 535 endelig.

Grundnotat til Folketingets Europaudvalg

19. december 2005
CKR/cli

Kommissionens meddelelse om gennemførelse af Fællesskabets Lissabon-program: En strategi til forenkling af de lovgivningsmæssige rammer – KOM(2005) 535 endelig

Resumé

Kommissionens meddelelse præsenterer Kommissionens nye tilgang til regelforenkling. I meddelelsens bilag 2 opregnes cirka 100 forenklingsforslag til de næste tre år som led i Kommissionens rullende forenklingsprogram, der udgør fundamentet for Kommissionens nye tilgang. Tilgangen vil særlig fokusere på udvalgte reguleringsområder, der skal behandles dybdegående. Tilgangen omfatter forenkling i form af bl.a. ophævelse eller tilbagekaldelse af forældede retsakter, indsættelse af revisionsklausuler i fremtidige retsakter, omarbejdning af eksisterende lovgivning samt alternativer til regulering.

Der ventes ingen direkte konsekvenser for dansk ret som følge af meddelelsen.

1. Baggrund og indhold

I marts 2000 pålagde Det Europæiske Råd (DER) Kommissionen, Rådet og medlemsstaterne at udarbejde en fælles EU-strategi for bedre regulering. Strategien skal ses i sammenhæng med Lissabon-strategien, hvis formål er at øge vækst og beskæftigelse i EU. I 2002 offentliggjorde Kommissionen en handlingsplan for bedre regulering, og som led i gennemførelsen heraf vedtog Rådet, Kommissionen og Europa-Parlamentet i 2003 en interinstitutionel aftale om bedre regulering.

I januar 2004 udarbejdede EU-formandskabslandene Irland, Nederlandene, Luxembourg og Storbritannien et "fælles initiativpapir om reform af reguleringen". Papiret blev i december 2004 udvidet og opdateret således, at nu også Østrig og Finland står bag initiativet. Det opdaterede papir skal sikre en prioriteret og langsigtet indsats for bedre regulering i EU frem til og med 2006. Blandt initiativerne er bl.a. konsekvensvurderinger, regelforenkling og en fælles metode til måling af de administrative byrder.

Konkurrenceevnerådet vedtog i november 2004 en liste over 15 prioriteter vedr. regelforenkling, som Kommissionen blev opfordret til at arbejde videre med. På ECOFIN i oktober 2004 blev det besluttet, at der skal udvikles en fælles metode til at måle de administrative byrder i EU. På dansk foranledning blev det endvidere besluttet, at det skal overvejes at fastsætte kvantitative mål for reduktion af de administrative byrder.

Kommissionen offentliggjorde i marts 2005 en meddelelse, som udstikker Kommissionens planer for det videre arbejde med bedre regulering, herunder bl.a. konsekvensvurderinger og regelforenkling (KOM(2005)97). Meddelelsen blev drøftet på ECOFIN og Konkurrenceevnerådsmødet i april og Konkurrenceevnerådet vedtog i juni 2005 rådskonklusioner, der udtrykte tilfredshed med meddelelsen.

Kommissær Verheugen opfordrede desuden medlemsstaterne til at sende deres forslag til forenklinger af eksisterende EU-regler til Kommissionen. I juni 2005 sendte Danmark derfor 50 danske regelforenklingsforslag til Kommissionen.

På Konkurrenceevnerådsmødet d. 11. oktober 2005 fremlagde formandskabet en fremskridtsrapport, der gjorde status for det seneste arbejde med bedre regulering i EU, herunder for Kommissionens arbejde med forenkling af den eksisterende EU-lovgivning. Samtidig præsenterede Kommissionen en meddelelse vedr. 68 lovgivningsinitiativer, som trækkes tilbage, fordi de er forældede, eller fordi de skader konkurrenceevnen.

Kommissionen præsenterede meddelelser om regelforenkling i 2003 (KOM (2003) 623) og 2004 (KOM (2004) 432). I nærværende meddelelse om regelforenkling skitserer Kommissionen en ny tilgang til forenkling i EU. Tilgangen baseres på et rullende program, der inddrager interessenternes erfaringer med lovgivningen. Tilgangen vil desuden fokusere på udvalgte reguleringsområder, der skal behandles dybdegående. I første omgang har Kommissionen udpeget følgende områder: affald, mærkning, automobiler og byggevarer.

Kommissionens tilgang til regelforenkling omhandler ophævelse eller tilbagekaldelse af forældede retsakter. For at forhindre forældelse i fremtiden vil Kommissionen desuden indskrive revisionsklausuler i fremtidige retsakter. Kommissionens tilgang omhandler desuden omarbejdning ('recasting') af den eksisterende lovgivning. Omarbejdning består i kodifikation/sammenskrivning ('codification') i kombination med materielle regelændringer. Kommissionen vil så vidt muligt benytte alternativer til regulering samt anvende forordninger frem for direktiver, hvor det er passende og i overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet. Endelig vil Kommissionen i større grad udnytte mulighederne ved informationsteknologi.

Som bilag til regelforenklingsmeddelelsen er vedhæftet en liste med over 100 forenklingsinitiativer over de næste tre år. Initiativerne på listen er dels blevet til på baggrund af de 15 forenklingsprioriteter, som blev vedtaget på Konkurrenceevnerådet i november 2004, dels indeholder listen resultaterne af den omfattende høring af medlemsstaterne, som Kommissær Verheugen lancerede i april 2005, og hvortil Danmark indsendte 50 forslag i juni 2005. Kommissionen præsenterede meddelelsen om regelforenkling på Konkurrenceevnerådsmødet den 28.-29. november 2005.

2. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentets har ikke udtalt sig om meddelelsen.

3. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

4. Gældende dansk ret

Kommissionens meddelelse ventes ikke at få direkte konsekvenser for dansk ret.

5. Høring

Kommissionens pakke for bedre regulering (handlingsplanen og to meddelelser) har været sendt i høring i Specialudvalget for institutionelle spørgsmål og i den bredere kreds af interesseorganisationer, som udgør de faste medlemmer af Specialudvalget for tekniske handelshindringer (nu Specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst) (15. juli 2002). Derudover har pakken været sendt i høring i Amtsrådsforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Grønlands Hjemmestyre og Færøernes

Landsstyret. Meddelelsen om konsekvensvurderinger har desuden været sendt i høring i Specialudvalget for miljø. Kommissionens meddelelse om opdatering og forenkling af eksisterende fællesskabslovgivning har været sendt i høring i Specialudvalget for Vækst og Konkurrenceevne samt alle ministerier (19. marts 2003). De danske forslag til regelforenkling i forbindelse med anmodningen fra det irske og hollandske formandskab har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst (9. august 2004).. Kommissionens seneste meddelelse om bedre regulering i EU har været i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst den 31. marts 2005. De danske forslag til EU-regelforenkling har været i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst to gange med frist den 30. maj og den 10. juni 2005. Kommissionens meddelelse om regelforenkling samt udkastet til rådskonklusioner i forbindelse med rådsmødet for Konkurrenceevne den 28.-29. november 2005 har været sendt i høring i Specialudvalget for Konkurrenceevne og Vækst med frist den 9. november 2005.

Landsorganisationen (LO) udtrykte betænkelighed ved en sammenskrivning af de tre direktiver vedr. arbejdsret på side 45 og 46 i bilaget med forenklingsinitiativer. Årsagen er, at de vedrører forskellige arbejdsretlige aspekter, samt at den offentlige sektor er undtaget fra direktivet om kollektive afskedigelser. LO finder det også vanskeligt at se, at der er et akut behov for at åbne for en ny diskussion om disse direktiver, da de er implementeret og fungerer uden de store administrative byrder.

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) hilser Kommissionens meddelelse velkommen. DA hilser også velkommen, at Kommissionen tager udgangspunkt i Lissabon-strategien og målene for bedre konkurrenceevne og mere vækst i Europa. DA er positiv over for Kommissionens regelforenklingsbestrebelse, da det kan forbedre kvaliteten af den europæiske regulering, men DA kan også frygte, at forenklingstiltag – især på det arbejdsretlige og ansættelsesretlige område – bliver anvendt i mere politisk henseende. DA kan under ingen omstændigheder støtte tanken om, at direktiverne om ansættelsesbeviser, kollektive afskedigelser og direktiverne om information og høring sammenskrives til et direktiv, da disse direktiver ikke er sammenlignelige. DA er generelt forundret over at se direktivet om information og høring på listen, da direktivet netop er trådt i kraft. DA opfordrer til, at regeringen arbejder for, at der sikres entydige kriterier eller principper for kodifikation/sammenskrivning og omarbejdning, som garanterer en klar adskillelse af en teknisk regelforenklingsproces fra det politiske indhold samt analyse af 'sunsetklausuler'.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) er grundlæggende positivt indstillet overfor regelforenkling i EU. Hvis det gribes rigtigt an, kan forenkling medvirke til at styrke miljøbeskyttelsen. Men der er desværre grund til at frygte, at arbejdet kommer til at fungere som skalkeskjul for svækkelse af miljøbeskyttelsesniveauet. De hidtidige erfaringer med EU-strategien for bedre regulering viser, at det i mange tilfælde vil være svært at reducere de administrative og økonomiske byrder for alle parter (inklusive de mest forurenende virksomheder), uden at det går ud over miljøbeskyttelsesniveauet. DN udtrykker skepsis i forhold til Kommissionens henvisning til øget anvendelse af 'ny metode'. Der kan både være demokratiske og politiske problemer forbundet hermed. DN efterlyser desuden klare mål og tidsfrister for at skabe stabilitet i arbejdet med bedre regulering. DN henviser endelig til, at regelforenkling på miljøområdet med den rette tilgang både kan gavne miljøet og fremme EU's konkurrenceevne, men det kræver en aktiv indsats fra lande, der i forvejen har en høj miljøprofil på disse områder.

Dansk Industri (DI) kan kun bifalde Kommissionens intentioner om at regelforenkle, og det bliver helt afgørende, at regelforenklingsprocessen resulterer i konkrete og reelle forenklinger, der gør hverdagen lettere for virksomhederne og dermed forbedrer mulighederne for at nå Lissabon målsætningen i

2010. Udover den bredt anlagte tilgang, Kommissionen har til regelforenklingen, ser DI positivt på, at indsatsen fokuseres på hhv. affalds-, mærknings-, automobil- og byggevarerområderne.

6. Andre landes holdninger

Rådet støtter generelt arbejdet med bedre regulering i EU.

7. Foreløbig dansk holdning

Danmark støtter aktivt arbejdet med bedre regulering i EU, herunder Kommissionens meddelelse. Danmark støtter, at bedre regulering sker ud fra en balanceret og integreret tilgang, som ikke sænker miljøbeskyttelsesniveauet, forbrugersikkerheden eller sundhedsstandarder.

8. Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser

Kommissionens meddelelse ventes ikke at få direkte lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete forenklinger af EU retsakter i forlængelse af Kommissionens meddelelse kan medføre både lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser for Danmark, men konsekvenserne skal vurderes fra sag til sag. Hvis der på et tidspunkt bliver tale om, at medlemsstaterne skal medfinansiere målinger af de administrative byrder på EU-niveau, vil dette kunne medføre begrænsede udgifter for Danmark.

9. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Kommissionens meddelelse ventes ikke at få direkte samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark. Gennemførelsen af konkrete forenklinger i forlængelse af Kommissionens meddelelse forventes imidlertid som udgangspunkt at få positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark.

10. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Bedre regulering har tidligere været forelagt forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 12. marts 2001, forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 26. november 2001, forud for rådsmødet (Indre Marked, Forbruger, Turisme) den 21. maj 2002, forud for rådsmødet (Generelle anliggender) den 17. juni 2002, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 30. september 2002, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 14.-15. november 2002, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 3. marts 2003, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 17. - 18. maj 2004, forud for rådsmødet (ECOFIN) den 21. oktober 2004, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 25.-26. november 2004, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) og (ECOFIN) henholdsvis den 7. og 8. marts 2005, forud for rådsmødet (ECOFIN) og (Konkurrenceevne) henholdsvis den 12. og 18. april 2005, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 6.-7. juni 2005, forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 11. oktober 2005, forud for rådsmødet (ECOFIN) den 8. november 2005 samt forud for rådsmødet (Konkurrenceevne) den 28.-29. november 2005 til orientering.

Folketingets Europaudvalg modtog desuden tre grundnotater om Kommissionens meddelelser (bedre regulerings-pakken) den 8. august 2002 samt et grundnotat vedr. Kommissionens meddelelse om bedre regulering den 9 maj 2005. Folketingets Europaudvalg modtog listen med danske forslag til forenkling af eksisterende EU-regler den 7. juli 2005 til orientering.